

Ordføreren (Borgbjerg): Det ærede Medlem Hr. Povlsen brugte atter meget stærke Ord. Vi tager os dem let. Ordet „reaktionær“ om et Forslag, der gaar ud paa at forberede Kirkens Adskillelse fra Staten, et Punkt ogsaa i det radikale Venstres eget Program — ja, hvis man vil kalde det forberedende Arbejde for at faa dette Programpunkt opfyldt for reaktionært, saa kan man gøre det; os generer det ikke. Hvad det ærede Medlem sagde den 6. November 1924 var følgende, som jeg har citeret ordret, hverken føjet noget til eller trukket noget fra:

„Jeg har ikke noget imod, at man nedsætter et Udvalg til Overvejelse af Adskillelsen mellem Stat og Kirke.“

Det Forslag, der foreligger her, er et Forslag, der gaar ud paa, at man skal overveje Adskillelsen mellem Stat og Kirke, saaledes som selve det ærede Medlems eget Program lyder, ligesom vort.

Povlsen: Ordet „reaktionær“ knytter jeg til Udvalgets Sammensætning. Det her foreliggende Udvalg kalder jeg et reaktionært Udvalg, og et saadant Udvalg kunde jeg ikke gaa med til i 1924. Det Udvalg, jeg kunde gaa med til, det stillede jeg Forslag om.

Ordføreren (Borgbjerg): Jeg fik nu det Indtryk, at hvis det ærede Medlem og hans Parti kan faa to Medlemmer i dette Udvalg, saa var det egentlig et ganske skikkeligt Udvalg, men maa de nøjes med eet Medlem, saa er det reaktionært.

Povlsen: Det har ikke ringeste Forbindelse dermed. Enten vi faar to eller eet Medlem, stemmer vi imod dette reaktionære Udvalg.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1—4 (se Tillæg C. Sp. 49) samt dets Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Afvikling af de gejstlige Enkekasser.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 5017; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 4276).

Sagen sattes til Forhandling.

Blang: Paa Partiet Venstres Vegne skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til en hurtig og velvillig Behandling her i Tinget. Ved Lovforslagets Forelæggelse gjorde den højtærede Kirkeminister udførligt Rede for de forskellige Paragraffers Indhold, og jeg finder ikke Anledning til paa nærværende Tidspunkt at gennemgaa dette igen. Kun saa meget ønsker jeg at sige, at Lovforslaget hviler paa en Bestemmelse i Præstelønningsloven af 4. Oktober 1919 § 29, hvorefter de gejstlige Enkekasser skal afvikles, idet Pligten for Præsterne til at indtræde som Medlemmer i disse skal ophøre. Lovforslaget gaar nu ud paa nærmere at fastsætte de forskellige Regler for denne Afvikling, saaledes at de Midler, der her er til Stede, bevares for Præstestanden. Dette er, om jeg saa maa sige, Hovedindholdet af Forslaget, og jeg finder det i høj Grad rimeligt af den Grund, at Statskassen ikke har indskudt en eneste Øre i disse gejstlige Enkekasser og ej heller i Lønningsfonden.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg paa Partiets Vegne anbefale Forslaget til hurtig og velvillig Behandling her i Tinget.

Kammersgaard: Som den ærede Ordfører for Venstre bemærkede, er det foreliggende Lovforslag om Afvikling af de gejstlige Enkekasser jo fremsat i Overensstemmelse med Bestemmelserne i § 29 i Lønningsloven for Folkekirkens Tjenestemænd udenfor København og Frederiksberg. Jeg finder ingen Anledning til at komme ind paa en historisk Redegørelse for disse Kassers Oprettelse og Virkemaade, det har jo været ret udførligt omtalt af den højtærede Kirkeminister, og endvidere findes alle de nødvendige Oplysninger i Bemærkningerne til Lovforslaget og i den Udvalgsbetænkning, der medfølger som Bilag til Lovforslaget.

Det fremgaar af Bemærkningerne, at der er to Grupper af Enkekasser, nemlig de egentlige Enkekasser og saa Hjelpeenkasserne. De egentlige Enkekasser er forsikringsmæssige Institutioner, hvor Interessenterne, i disse Tilfælde Præsterne, kun har Kassernes Formue at holde sig til, medens den anden Gruppe, de saakaldte Hjelpeenkasser, skulde hjælpe til Dækning af den visse Præsteembeder paahvilende Pension, og som Sikkerhed herfor skulde saa i Virkeligheden samtlige Præsteembeder garantere. Der er den Forskel paa disse to Grupper af Kasser, at i den første Gruppe, de egentlige Enkekasser, er der i Aarhundredernes Løb — der er jo her Tale om 200—300 Aar — opsparet en ikke ringe